БЕКІТІЛДІ
Директорлар кеңесінің шешімімен
«Ақтөбе халықаралық әуежайы» АҚ
«12» желтоқсан 2019 ж.
Хаттама №3

ІСКЕРЛІК ЭТИКА КОДЕКСІ
«АҚТӨБЕ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ӘУЕЖАЙЫ» АҚ

Актобе қ., 2019 жыл

МАЗМҰНЫ:

Кодекстің миссиясы.....3
Біздің көзқарасымыз.....3
Кіріспе 4
Тарау 1. Іскерлік этиканың құндылықтары мен принциптері.....6
Тарау 2. Іскерлік қатынастардың этикалық нормалары.....6
2.1. Лауазымды тұлғалар мен қызметкерлер 6
2.2. Жалғыз акционер.....9
2.3. Мемлекеттік органдар.....9
2.4. Іскери серіктестер.....9
2.5. Жұртшылық..... 10
Тарау 3. Жауапкершілік 10
Тарау 4. Қорытынды.....10

Кодекстің миссиясы

Іскерлік әдеп кодексі Қазақстан Республикасы заңнамасының этикалық нормалары мен нормаларын ұстану негізінде қоғамды дамыту және мүдделі тұлғалармен тиімді өзара іс-қимыл жасау үшін басқарушылық құрал болып табылады.

Біздің көзқарасымыз

Қоғамның іскерлік этика кодексі корпоративтік басқару процесінің тиімділігін арттыруға ықпал етеді және мүдделі адамдармен табысты өзара іс-қимылға жәрдемдеседі.

Кіріспе

1. Осы Іскерлік әдеп кодексі Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының ережелеріне, "Ақтөбе халықаралық әуежайы" акционерлік қоғамының (бұдан әрі — Қоғам) ішкі құжаттарына, оның ішінде корпоративтік басқару кодексіне сәйкес әзірленді және іскерлік этиканың негіз қалаушы құндылықтары мен қағидаттарын, іскерлік өзара қарым-қатынастардың этикалық нормаларын белгілейді.

2. Осы Кодекстің мақсаты корпоративтік мәдениетті дамыту және іскерлік мінез-құлық практикасын қолдану арқылы мүдделі тұлғалармен тиімді өзара іс-қимылға жәрдемдесу болып табылады.

3. Кодексте келесі ұғымдар мен терминдер қолданылады:

1) іскерлік этика-бұл қоғам, оның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері өз қызметінде басшылыққа алатын іскерлік қарым-қатынастың этикалық принциптері мен нормаларының жиынтығы;

2) лауазымды тұлғалар — Директорлар кеңесінің мүшелері, Қоғамның Басқарма мүшелері;

3) жалғыз акционер — Қоғам акцияларының 100% пакетін иелену, билік ету және пайдалану құқықтарын жүзеге асыратын және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша акционердің мүдделерін білдіретін акционерлік қоғам;

4) мүдделі тұлға-заңнамада және жарғыда көзделген құқықтарын іске асыру қоғам қызметімен байланысты тұлға;

5) кодекс-іскерлік этика Кодексі;

6) мүдделер қақтығысы-қоғам қызметкерінің жеке қызығушылығы лауазымдық міндеттерді бейтарап орындауға әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін жағдай;

7) корпоративтік мәдениет-бұл қоғамға тән құндылықтар, принциптер, мінез-құлық нормалары мен көзқарастар;

8) Корпоративтік хатшы - Қоғамның Директорлар кеңесінің хатшысы;

9) қызметкер-қоғаммен еңбек қатынастарында тұратын және еңбек шарты бойынша жұмысты тікелей орындайтын адам;

10) Қоғам - "Ақтөбе халықаралық әуежайы" акционерлік қоғамы.

4. Қоғам лауазымды тұлғалармен, қызметкерлермен және мүдделі тұлғалармен өзара қарым-қатынаста осы Кодекстің ережелерін қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері кездесетін стратегиялық және күнделікті жағдайларда іскерлік шешімдер қабылдау үшін қабылдайды және ұстанады.

Тарау 1. Іскерлік этиканың құндылықтары мен принциптері

5. Қоғамның қызметі қалыптасатын негізгі корпоративтік құндылықтар оның қызметкерлерінің әдептілігі, сенімділігі мен кәсібилігі, олардың жұмысының тиімділігі, өзара көмек, бір-біріне, мүдделі тұлғаларға және жалпы қоғамға деген құрмет болып табылады.

6. Қоғам іскерлік этиканың келесі принциптерін басшылыққа алады: адалдық;

әділдік;

адалдық;

ашықтық;

жауапкершілік.

7. Қоғам барлық мүдделі тұлғалар жоғарыда аталған іскерлік этика қағидаттарын сақтайды деп есептейді.

8. Өз қызметін жүзеге асыру кезінде қоғам:

1) Қазақстан Республикасы заңнамасының, Жалғыз акционердің және мемлекеттік органдардың актілерінің, Қоғамның қызметіне қатысты өзге де құжаттардың нормаларынан сақтайды;

2) адам құқықтарының сақталуын және құрметтелуін қамтамасыз етеді;

3) іскерлік тәжірибеде қабылданғандарды қоспағанда, әділ және адал әрекет етеді, пара мен соған ұқсас қатыгез іскерлік тәжірибені, сондай-ақ сыйлықтар беру және алу практикасын қабылдамайды (бұл ретте мұндай сыйлықтар Елеулі болмауға және берілмеуге, жиі қабылдануға тиіс);

4) лауазымды тұлғалар мен қызметкерлерге әділ, құрметпен және этикалық нормаларды сақтай отырып қарайды;

5) оның мүдделі тұлғалармен барлық қарым-қатынасы өзара тиімді болуын қамтамасыз етуге тырысады;

6) қоршаған ортаға құрмет пен құрмет көрсетеді.

9. Қоғамның этикалық нормалары іскерлік қатынастардың келесі негізгі бағыттарын реттейді: Қоғамның лауазымды тұлғаларымен және қызметкерлерімен, Жалғыз акционермен, мемлекеттік органдармен, іскери серіктестермен және қоғаммен қарым-қатынас.

10. Жұмысты тиімді ұйымдастыру қоғам мен барлық мүдделі тұлғалар арасындағы өзара міндеттемелерге негізделген. Өзара міндеттемелерді сақтау-сындарлы жұмыстың қажетті шарты.

Тарау 2. Іскерлік қатынастардың этикалық нормалары

2.1. Лауазымды тұлғалар мен қызметкерлер

11. Қоғамның шенеуніктері мен қызметкерлері жанжалдарды болдырмай, қоғам мен жалғыз акционердің мүддесі үшін тиісті қамқорлық пен сақтықпен кәсіби функцияларды адал және ақылмен орындау міндеттерін өз мойнына алады.

12. Өзіне қабылдаған міндеттемелері үшін жауапкершілік олардың мәртебесі мен лауазымына қарамастан қоғамның барлық лауазымды тұлғалары мен қызметкерлеріне тең дәрежеде жүктеледі.

13. Қоғамның лауазымды тұлғалары Қоғамның стратегиялық мақсаттарына қол жеткізу үшін іскерлік этиканың негізгі құндылықтары мен қағидаттарын ескере отырып, іскерлік шешімдер қабылдайды және олардың алдына қойылған міндеттерді іске асыруға толық жауапты болады.

14. Әрбір қызметкер, лауазымды тұлға лауазымдық міндеттерін орындау кезінде жеке қарым-қатынастарды немесе жеке пайданы емес, қоғамның мүдделерін басшылыққа алуы тиіс.

15. Жұмысқа қабылдау кезінде қоғам қандай да бір белгілер бойынша ешқандай кемсітушілікке жол бермейді. Кадрларды іріктеу және ілгерілету тек қана кәсіби қабілеттер, білім мен дағдылар негізінде жүзеге асырылады.

16. Қоғам қызметкерлерді оқыту және кәсіби дамыту бағдарламаларына сәйкес өзін-өзі тәрбиелеуге және кәсіби дамуға ұмтылатын қызметкерлерді лайықты бағалай отырып, барлық деңгейдегі қызметкерлердің біліктілігін арттыру үшін тең жағдайлар жасайды.

17. Қоғамның сыйақы саласындағы саясаты қызметкерлердің кәсіби қасиеттері мен қабілеттерін, олардың еңбек нәтижелерін және қызметтің негізгі көрсеткіштеріне қол жеткізуін тануға және қоғамның ішкі құжаттарына сәйкес ынталандыру мақсатында әлеуметтік пакетті ұсынуға негізделеді.

18. Қоғамның еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы саясаты өз қызметкерлері үшін салауатты және қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз етуді және үнемі жақсартуды көздейді.

19. Қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері өздерінің жұмысқа деген көзқарасы мен мінез құлқымен ұжымда тұрақты және жағымды жағдай жасауға ықпал етуі тиіс.

20. Қоғамда жеке лауазымды адамдар мен қызметкерлерге заңды негізде қандай да бір артықшылықтар мен жеңілдіктер беруге жол берілмейді. Барлығының тең мүмкіндіктерін міндетті түрде қамтамасыз ете отырып.

21. Қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері жоғары кәсіби жұмыс үшін барлық күш-жігерін жұмсауға, қоғамның мүлкіне ұқыпты қарауға, оны ұтымды және тиімді пайдалануға тиіс.

22. Мүдделер қақтығысын болдырмау Жалғыз акционер мен қоғамның, оның қызметкерлерінің мүдделерін қорғауды қамтамасыз етудің маңызды шарты болып табылады.

23. Қоғам осы процестің кез келген кезеңінде, лауазымды адамнан шешім қабылдайтын кез келген қызметкерге дейін мүдделер қақтығысы туындамайтын шешімдерді қабылдауға жауапты.

24. Қоғамның лауазымды адамдары мен қызметкерлері мүдделер қақтығысы туындауы мүмкін жағдайға, өзіне де (немесе өзіне байланысты адамдарға) да, басқаларға да жол бермеу үшін өзін ұстауы тиіс.

25. Қоғамның лауазымды тұлғаларының шешім қабылдауы ашықтық пен барабарлық қағидаттарына негізделуге тиіс. Лауазымды тұлғалар құпиялылық нормаларын бұзбай және Жалғыз акционердің шешімдерін, қоғамның ішкі құжаттарын ескере отырып, бір-біріне дұрыс ақпаратты уақтылы ұсынады.

26. Лауазымды адамдар қоғаммен байланысты мәмілелерге, шарттарға, жобаларға немесе Қоғамның ішкі құжаттарында көзделген тәртіппен өзге де мәселелерге байланысты кез келген коммерциялық немесе өзге де мүдделілік (тікелей немесе жанама) туралы дереу хабарлауға міндетті.

27. Лауазымды адамдар белгіленген тәртіппен корпоративтік хатшыны жұмыстың орындалуы және / немесе басқа ұйымдардағы лауазымға(лауазымдарға) орналасқаны туралы, тұрақты (негізгі) жұмыс орнының (қызметтің, кәсіпкерлік қызметтің және т.б.) өзгергені туралы уақтылы хабардар етуге міндетті.

28. Лауазымды тұлғалар уақтылы хабардар етуге және шешуге мүдделілігі бар мәселелер бойынша талқылауға және дауыс беруге қатыспауға тиіс.

29. Қоғамның лауазымды адамдары мен қызметкерлері қабылдауға құқылы емес:

- өзінің функционалдық міндеттерін орындағаны үшін тиісті функцияларды орындамайтын ұйымдар мен жеке тұлғалардан ақша, қызмет түрінде және өзге де нысандарда сыйақы беру;

- сыпайылық пен қонақжайлылықтың жалпы қабылданған нормаларына сәйкес немесе хаттамалық және өзге де ресми іс-шараларды өткізу кезінде назардың символдық белгілері мен символдық кәдесыйларды қоспағанда, өз функцияларын орындауға байланысты не жұмысы бойынша оларға тәуелді адамдардан сыйлықтар немесе қызметтер.

30. Лауазымды адамдар мен қызметкерлерге коммерциялық, қызметтік және заңмен қорғалатын өзге де құпияны жария етуге, сондай-ақ ақпаратты жеке мақсаттарда пайдалануға тыйым салынады. Бұл қоғам органдары туралы ішкі ережелермен, коммерциялық құпияның сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі нұсқаулықпен және қоғамның өзге де құжаттарымен реттеледі.

Қоғамның үй-жайларында жұмыс істеген кезде лауазымды адамдар мен қызметкерлер қоғамның ішкі құжаттарында көзделген және қауіпсіздік режимімен байланысты ережелер мен рәсімдерді және қоғамның құпия ақпаратымен жұмысты сақтауға тиіс.

31. Қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері:

- шығу тегіне, әлеуметтік, лауазымдық және мүліктік жағдайына, жынысына, нәсіліне, ұлтына, тіліне, дінге көзқарасына, нанымына, тұрғылықты жеріне немесе кез келген өзге де мән-жайларға қарамастан адамның және азаматтың ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеу;
- мемлекеттердің рәміздеріне құрметпен қарау - Елтаңба, Ту, Әнұран;
- корпоративтік рәміздерге құрметпен қарау;
-жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтау, мемлекеттік және басқа тілдерге, барлық халықтардың салт-дәстүрлеріне құрметпен қарау;
- сыпайы және дұрыс болу;
- немқұрайлылық пен дөрекілікке төзбеушілік;
- әрқашан көмектескеніңіз үшін рахмет, тіпті егер ол толық көрсетілмесе де;
- біреудің пікіріне мұқият болу;
- сөз бен істің бірлігін қамтамасыз ету, уәделерді орындау;
- өз қателіктеріңізді жасырмаңыз\мойындаңыз.

32. Лауазымды адамдар мен қызметкерлердің құқықтарының бұзылуына әкелетін кез келген жағдай Қазақстан Республикасы заңнамасының нормаларына және Қоғамның ішкі құжаттарына сәйкес қаралуға тиіс.

33. Кодекстің ережелеріне және\немесе жұмыс барысында туындаған этикалық мәселелерге қатысты мәселелер бойынша, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық және басқа да құқыққа қайшы әрекеттер фактілері бойынша Қоғамның лауазымды адамдары мен қызметкерлері тиісті шаралар қабылдау үшін өздерін таныстыра отырып немесе жасырын түрде Корпоративтік хатшыға жүгінуге құқылы. Бұл ретте мұндай өтініш жасалған жағдайда олардың құқықтарына қысым жасалмауға тиіс.

Іскерлік этика мәселелерін және / немесе іскерлік этика қағидаттарын бұзу жағдайларын қызметкерлер тікелей басшымен талқылауы мүмкін. Егер талқылау нәтижелері бойынша қолайлы шешім табылмаса, онда тиісті мәселе

туралы Корпоративтік хатшыға ұсынымдар алу және\немесе тиісті шаралар қабылдау үшін хабарлау қажет. Жұмыс орнында қалыптасқан жағдайды шешу кезінде қоғам тексерілген фактілерді және дұрыс ақпаратты басшылыққа алады.

34. Қоғам мониторингті жүзеге асырады, корпоративтік мәдениеттің жай-күйі және қоғам қызметкерлерінің іскерлік этикасының деңгейі тақырыбында зерттеулер сауалнамалар жүргізеді.

2.2. Жалғыз акционер

35. Жалғыз акционердің көзқарасы қоғамның даму стратегиясының өзегі болып табылады, оны әзірлеуге және іске асыруға қоғам жауапты.

36. Жалғыз акционермен өзара қарым-қатынас жүйесі Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына, Қоғамның Жарғысы мен ішкі құжаттарына, сондай-ақ корпоративтік басқару кодексінің ережелеріне сәйкес ашықтық, есептілік және жауапкершілік қағидаттарына негізделген. Қоғам өзінің Жалғыз акционермен қарым-қатынасына қатысты нақты рәсімдерді белгілейді.

37. Қоғам мен жалғыз акционер арасында ақпарат алмасу тәртібі заңнамамен, жарғымен және Қоғамның ішкі құжаттарымен реттеледі.

2.3. Мемлекеттік органдар

38. Қоғам тараптардың тәуелсіздігі негізінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына, Қоғамның Жарғысы мен ішкі құжаттарына, сондай-ақ корпоративтік басқару кодексінің ережелеріне сәйкес мемлекеттік органдармен өзара қарым-қатынастарды жүзеге асырады. Қоғам мемлекеттік органдардың шешімдеріне ықпал етуге тырысуға жол бермейді.

39. Қоғам мемлекеттік органдар тарапынан да, қоғамның лауазымды адамдары мен қызметкерлері тарапынан да сыбайлас жемқорлық және басқа да құқыққа қайшы әрекеттерге жол бермеу үшін бар күшін салады.

2.4. Іскери серіктестер

40. Қоғам іскер серіктестермен өзара тиімділік, ашықтық және шарттардың талаптарына сәйкес өзіне қабылдаған міндеттемелері үшін толық жауапкершілік қағидаттарында өзара іс-қимыл жасайды.

41. Қоғам іскери серіктестермен келісімшарттардың шарттардың талаптарын сақтайды және оларға қатысты өз міндеттемелерін орындайды.

42. Қоғам ең төменгі бағаны, ең жақсы сапаны, тауарларды, қызметтерді жеткізу шарттарын ұсынатын және жақсы беделге ие тауарлар мен қызметтерді жеткізушілерді таңдайды.

43. Қоғам өз қызметінде іскер серіктестерге негізсіз жеңілдіктер мен артықшылықтар беруге жол бермейді.

2.5. Жұртшылық

44. Қоғам өзінің қоғам алдындағы әлеуметтік жауапкершілігін түсінеді.

45. Қоғам әлеуметтік маңызды мәселелерді шешуге оң әсер етуге тырысады.

46. Қоғам қоғамға қызмет етуге тырысады. Білім мен білім деңгейін және басқа да әлеуметтік бағдарламаларды арттыруға бағытталған бағдарламаларды қолдайды.

47. Қоғам өзін өзі жұмыс істейтін және құрмет, сенім, адалдық және әділеттілік принциптеріне негізделген берік қарым-қатынас орнатуға тырысатын қоғамдық ортаның ажырамас элементі ретінде қарастырады.

48. Қоғам экономикалық тұрғыдан тиімді және орынды болған кезде жаңа жұмыс орындарын құруға және жұмысшылардың кәсіби біліктілігін арттыруға тырысады.

49.Қоғам беделі күмәнді заңды және жеке тұлғалармен ынтымақтастықтан бас тартуға міндеттеме алады.50. Общество поддерживает инициативы по охране экологии и окружающей среды.

51. Қоғам қоғамдық қатынастарды жетілдіру, қоршаған ортаны жақсарту және өмір қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында ұйымдармен (қоғамдық, үкіметтік емес және басқалармен) сындарлы қатынастар орнатуға ұмтылады.

Тарау 3. Жауапкершілік

52. Әрбір қызметкер өзінің мінез-құлқы шеңберінде этикалық ережелерді сақтауға жауапты. Осы Кодекстің нормаларын сақтау қоғамның барлық лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері үшін міндетті болып табылады. Осы Кодекстің нормаларын бұзу белгіленген тәртіппен тәртіптік жауаптылыққа әкеп соғады.

Тарау 4. Қорытынды

53. Мүдделі тұлғалардың корпоративтік хатшы арқылы басқарманың заңсыз және этикаға жат әрекеттері туралы Директорлар кеңесіне хабарлауға құқығы бар және мұндай хабарлама болған жағдайда олардың құқықтарына қысым жасалмауға тиіс.

54. Директорлар кеңесі осы Кодекстің ережелерін кезең-кезеңімен қайта қарайды және жетілдіреді, олардың практикада қаншалықты іске

асырылатынын талдайды, сондай-ақ қажет болған жағдайда оған өзгерістер және\немесе толықтырулар енгізеді.